

REMISSHANDLING 2019-02-21

FYRA MÄLARSTÄDER

GEMENSAM UTVECKLINGSPLAN

FÖR ENKÖPING, ESKILSTUNA, STRÄNGNÄS OCH VÄSTERÅS

FÖRORD

Enköping, Eskilstuna, Strängnäs och Västerås har inom ramen för samarbetet Fyra Mälärstäder tagit fram en gemensam utvecklingsplan för att tillsammans utgöra en stark part i regionen.

För att stärka såväl livskvalitet som tillväxt i regionen runt Mälaren startade Enköping, Eskilstuna, Strängnäs och Västerås år 2011 ett mellankommunalt samarbete under samlingsnamnet Fyra Mälärstäder.

Historiskt har Mälaren varit en sammanbindande länk då vattnet erbjudit enkla transportvägar och bra möjligheter till handel och utbyte mellan människor. Idag ser vi en potential i att låta städerna runt Mälaren återigen samverka för att vi ska uppfattas som en stark part i en expansiv tillväxtregion. Vi har tagit fram en gemensam utvecklingsplan med målbilden att vi når längre när vi agerar i samverkan då det skapar mervärden och genomslagskraft.

Genom att utveckla livskvalitet för våra invånare och stärka tillväxt i näringslivet tar vi tillvara på de möjligheter vi identifierat som nycklar för en hållbar samhällsutveckling. Med fokus på en stabil och pålitlig infrastruktur skapas en fysisk och mental närhet mellan människor. Det utvecklar livskvaliteten med ett större utbud av upplevelser, utbildning och samhällsservice. En konkurrenskraftig infrastruktur har också potential att generera nya arbetstillfällen, fler företag och bättre tillgång till utbildning vilket säkrar tillväxt.

Vår strategiska placering vid Mälaren med närhet till omgivande städer ger oss en bra utgångspunkt för utveckling, där vi fortsätter växa mer än riksgenomsnittet så att vi år 2050 tillsammans beräknas ha 500 000 invånare.

FYRA MÄLARSTÄDER

Tack vare vår vision kan vi nu agera med kraft och därmed stärka utvecklingen av Fyra Mälarstäder. Vårt initiativ att samarbeta kring övergripande frågor får större genomslagskraft i ett nationellt perspektiv och direkta lokala samverkansvinster. Tillsammans gör vi Nordens ledande tillväxtregion Stockholm-Mälarregionen viktigare för Sverige.

För att ge vårt arbete riktning har vi identifierat fyra fokusområden där vi formulerat mål för fortsatt effektiv samverkan. För att säkerställa att vi når målen ska strategier och handlingsplaner tas fram.

Vi står idag inför olika utmaningar där vi genom samarbete och utvecklad närhet stärker varandra. Det ger oss gemensam kraft och ökar vår attraktivitet så att vi tillsammans utgör en stark part i regionen såväl som nationellt.

Fyra Mälarstäder erbjuder livskvalitet och det är här det händer!

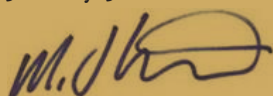
Politiska signaturer 2019-02-21

Jimmy Jansson

Ingvar Smedlund

Magnus Stuart

Anders Teljebäck

ENKÖPINGS
KOMMUN

Eskilstuna
kommun

STRÄNGNÄS
KOMMUN

VÄSTERÅS STAD

HÅLLBAR UTVECKLING

Tillsammans styr vi mot framtiden och gemensamt formar vi dagens och morgondagens samhälle. Förändring kommer till stånd genom att alla beslut som fattas drar åt samma håll, till vägledning har vi de globala målen, agenda 2030. Inom samarbetet Fyra Mälarstäder har vi förutsättningar att göra skillnad och ge oss själva och framtida generationer möjlighet att leva ett hållbart liv.

Den gemensamma utvecklingsplanen definierar vision, övergripande mål och fokusområden och har sikte på år 2050. Det är ett mellankommunalt samarbete mellan fyra kommuner, inom tre regioner. Regionerna har eller håller på att ta fram regionala utvecklingsstrategier. Vår gemensamma utvecklingsplan förhåller sig till och går i linje med dessa. Den förhåller sig även till kommunernas övriga planer genom att vara överordnad och medverkar till varje enskild kommuns arbete för att vi ska nå längre och arbeta konsekvent mot våra gemensamma mål.

Utvecklingsplanen skapar ramen för och vägledning kring tillvägagångssättet i vårt samarbete. De globala målen, Agenda 2030, är en naturlig vägledande del av arbetet med fokusområdena för att säkra en hållbar samhällsutveckling. Samtidigt säkerställs att vi jobbar i samklang med respektive kommuns hållbarhetsarbete med utgångspunkt i Agenda 2030.

Inom varje fokusområde organiseras arbetsgrupper, som efter antagande av den gemensamma utvecklingsplanen, tar fram handlingsplaner med strategier och tidssatta aktiviteter. Handlingsplanerna ska vara tydligt kopplade till berörda mål i Agenda 2030. Det säkerställer att vi närmar oss de övergripande globala målen och vår strävan efter ett långsiktigt hållbart samhälle utifrån social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

FYRA MÄLARSTÄDER

VISION

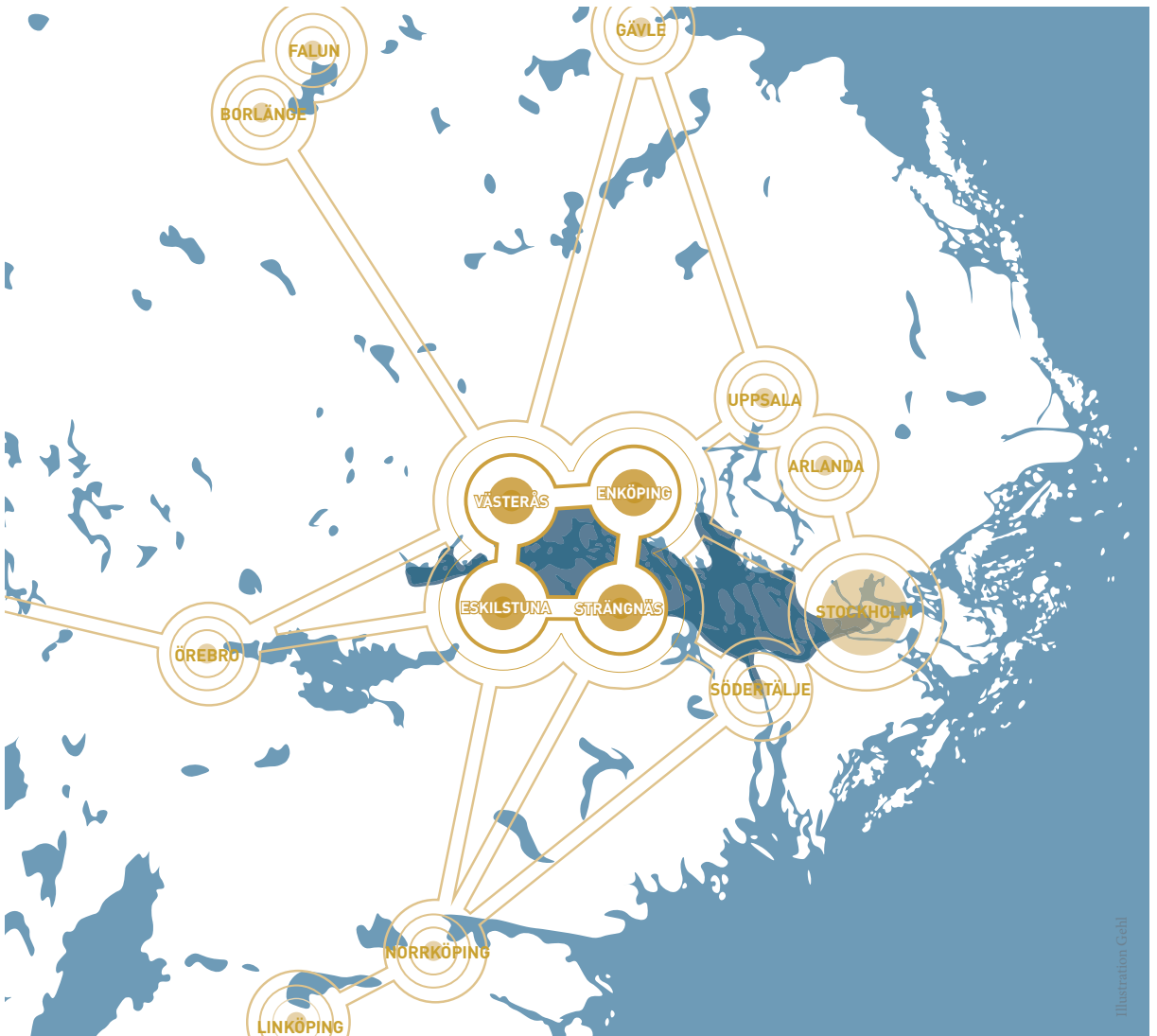
Fyra Mälarstäder i samverkan ska uppfattas som en stark part i regionen. Tillsammans utgör vi en framgångsrik, mälar nära och attraktiv aktör i en expansiv tillväxtregion utan gränser.

Genom effektiv samverkan mellan Enköping, Eskilstuna, Strängnäs och Västerås utvecklar vi vår attraktionskraft och tillväxt. Vi ska arbeta långsiktigt hållbart med att skapa närhet, stärka vårt kunskapskapital och vår arbetsmarknad samt skapa en mälar nära destination och utveckla livskvaliteten för våra invånare.

SYFTE OCH ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR SAMARBETET

Vår utgångspunkt är att samarbetet ska stärka de fyra kommunerna i ett mellankommunalt samarbete, skapa mervärde för de samverkande kommunerna och vara ekonomiskt fördelaktigt. De mål som framgår av den gemensamma utvecklingsplanen går i linje med samtliga Fyra Mälarstäders översiktsplaner och styrande dokument. Tillsammans skapar vi en gemensam hållbar samhällsutveckling för kommande generationer.

- Vi ska tillsammans utgöra Hjärtat av Mälaren, en del av Stockholmsregionen.
- Vi vill stärka förbindelserna mellan varandra och även binda ihop hela Mälaren i ett sammanhängande stråk.
- Genom att utveckla kollektivstråken skapar vi en större närhet oss emellan och ”tidsförtätar” regionen för mer möjligheter till arbete, boende och rekreation för alla.
- Vi satsar på våra noder så att hela regionen kan växa. Genom samverkan utvecklar vi tillsammans utbildning, entreprenörskap och kultur i levande stadsmiljöer som stimulerar möten mellan människor.
- Våra kommuner erbjuder tillsammans stora möjligheter för ett varierat och attraktivt boende i både centrum- och naturnära lägen.
- Vi tar tillsammans hand om våra gröna och blå värden där Mälaren är hjärtat i regionen.
- Vi bevarar och tillgängliggör våra natur- och kulturmiljöer för kommande generationer.

FOKUSOMRÅDEN OCH MÅL I UTVECKLINGSPLANEN

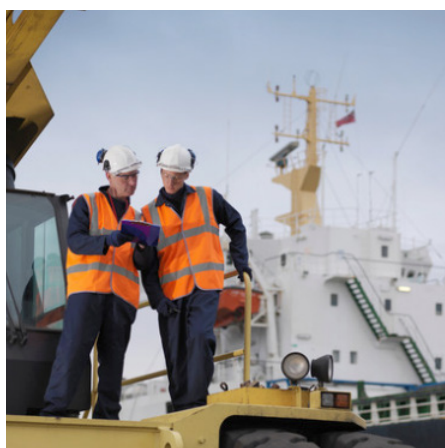
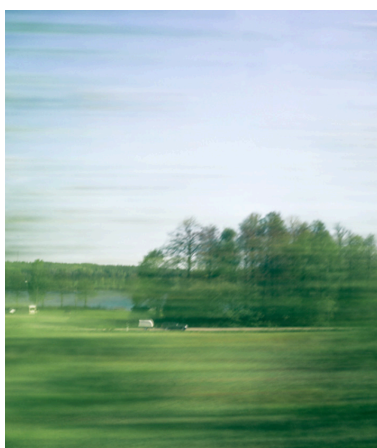
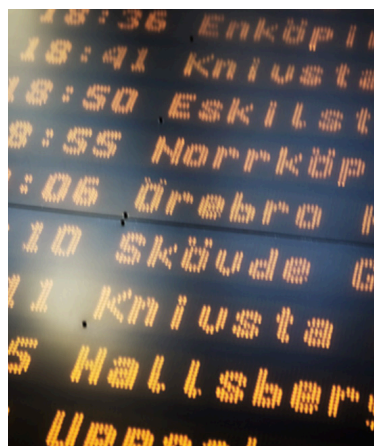
Vi har identifierat fokusområden för vårt gemensamma agerande där vi tagit fram mål och delmål. Efter antagandet av den gemensamma utvecklingsplanen kommer handlingsplaner med strategier och aktiviteter att tas fram av tvärssektoriella arbetsgrupper. De fyra fokusområdena som illustreras med text och bild är:

- Närhet
- Kunskap och arbete
- En mälarnära destination
- Livskvalitet

NÄRHET

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

I ett livfullt hållbart samhälle finns möjlighet att dela kunskap, tjänster och upplevelser. För att olika sorters utbyte mellan människor ska komma till stånd krävs närhet, det är en grundförutsättning för framgång i samarbetet Fyra Mälarstäder.

Den närhet som eftersträvas behöver vara både fysisk och mental. Därför utvecklar vi både den digitala och den fysiska infrastrukturen. Dessutom är våra invånares upplevelse av att ingå i ett inkluderande och lättillgängligt sammanhang en förutsättning för att verklig närhet mellan människor ska uppstå.

Vår digitala infrastruktur behöver utvecklas så att den når alla. För ett förenklat användande av kommunala digitala tjänster tas det fram gemensamma plattformar.

Ett robust, pålitligt och samordnat kollektivt resande kompletteras av ett förstärkt vägnät där spårtrafik saknas. Möjligheten till en framtida ökning av trafiken på Mälaren är ett utvecklingsområde.

Närheten som skapas mellan Fyra Mälarstäder ska vara naturlig och sömlös samt koppla mot omvärlden.

MÅL

Att skapa en upplevd fysisk och digital närhet mellan Fyra Mälarstäder och viktiga kopplingar mot omvärlden.

1 Vi arbetar för närhet till omgivande större städer och kommunikationsnav genom ny och förbättrad infrastruktur.

2 Vi skapar en robust och konkurrenskraftig kollektivtrafik mellan Fyra Mälarstäder.

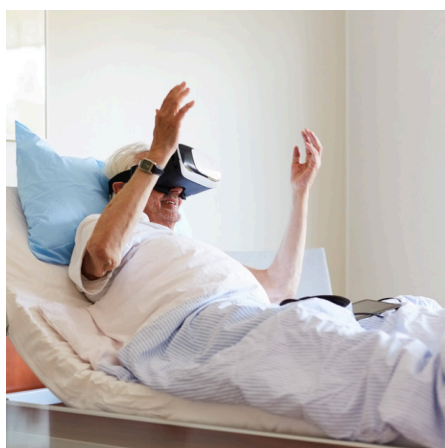
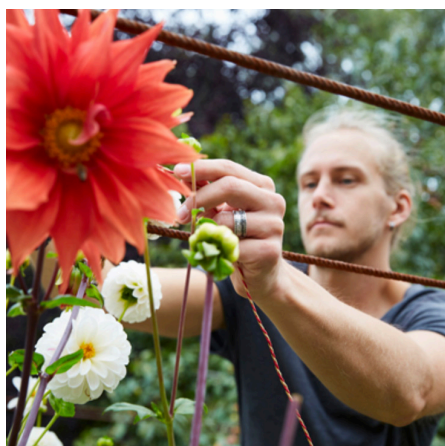
3 Vi säkerställer god tillgång till digital infrastruktur för alla.

4 Vi tar fram samordnade digitala lösningar för kommunala tjänster.

KUNSKAP OCH ARBETE

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

En vital arbetsmarknad och möjligheter till ett livslångt lärande ger människor förutsättningar att leva och verka i Fyra Mälarstäder genom hela livet. Rörligheten mellan städerna förenklar vardagen, berikar helheten och skapar mervärden.

Att arbeta med kompetensmatchning är ett sätt att möta näringslivets behov och verka för fortsatt branschbredd. Befintlig utbildning görs tillgängligt för fler i kombination med riktade satsningar där kompetensen behöver stärkas.

Våra kunskapskluster genererar ett innovativt och kunskapsintensivt näringsliv. Vi ligger i framkant inom forskning och utveckling.

Nyfikenhet och kontinuerligt lärande kännetecknar våra invånare. Här ges möjligheter till ett livslångt lärande.

Hos oss är det enkelt att vara företagare. Vi arbetar för att skapa stöd vid företagsutveckling och bedriver en konsekvent och likvärdig myndighetsutövning inom Fyra Mälarstäder.

MÅL

Att skapa ett attraktivt sammanhang för kompetensutveckling och kunskapsutbyte med arbetsmarknaden i fokus.

1 Vi möjliggör för fler att vara en del av arbetsmarknaden.

2 Vi skapar tillgång till efterfrågad kompetens för nya och befintliga privata och offentliga verksamheter.

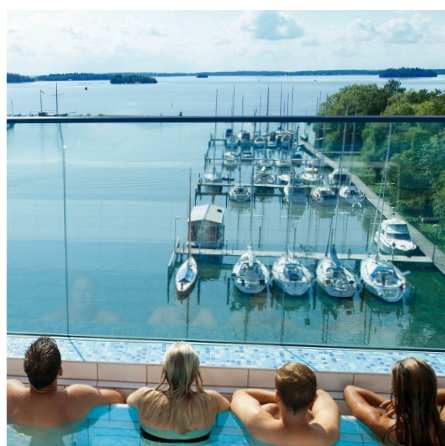
3 Vi erbjuder våra invånare möjligheter till livslångt lärande genom grundskola, yrkesutbildningar och universitet.

4 Vi förenklar för företagandet genom likvärdiga myndighetskontakter och genom våra invånares kunskapskapital.

EN MÄLARNÄRA DESTINATION

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Det befintliga breda utbudet av kultur, natur, stadspuls, mat och historia har potential att öka de Fyra Mälarstädernas attraktionskraft. Vi skapar en destination för våra invånare såväl som för nationell och internationell besöksnäring.

Det mälar nära läget sammanlänkar oss och utgör grunden i vår destination. En ökad medvetenhet hos våra invånare kring denna potential bidrar till en mental närhet som utvidgar den egna livsmiljön. Det förhöjer upplevelsen av att bo och verka i ett attraktivt sammanhang med stor kulturell palett. En kontext som skapar stolthet och identitet.

Vi utvecklar och tillgängliggör utbudet inom besöksnäring, arrangemang och konferens genom att skapa en berättelse där vi etablerar oss som en mälar nära destination.

Syftet är att stärka nya och befintliga attraktioner inom Fyra Mälarstäder. Tillsammans utgör vi en komplett destination som erbjuder hållbara upplevelser för alla.

MÅL

Att skapa ett sammanhang där Fyra Mälarstäder tillsammans utgör en mälar nära destination med stark attraktionskraft.

1 Vi utgör tillsammans en attraktiv mälar nära destination för såväl våra invånare så som nationell och internationell besöksnäring.

2 Vi erbjuder en konkurrenskraftig plattform för olika aktiviteter, som attraherar nationella och internationella arrangemang.

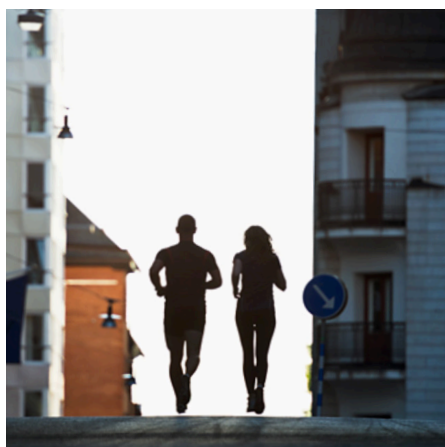
3 Vi är det naturliga valet av plats för att etablera nya attraktioner i ett nationellt sammanhang.

4 Vi tillvaratar våra invånares engagemang genom att uppmuntra lokala initiativ och företagande i skapandet av en mälar nära destination.

LIVSKVALITET

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Fyra Mälarstäder erbjuder livskvalitet för sina invånare genom trygghet och närhet som ger tid över i vardagen. Här finns tid och förutsättningar för människor att njuta av livet.

Samlade runt Mälaren har vi tillgång till vattnet men också till skog och mark, en blå och grön struktur som berikar livet och ger oss hälsobringande avkoppling och återhämtning. Det finns attraktivt tillgängligt boende med valmöjligheten att bo antingen i staden eller på landet. Genom våra städers närhet till varandra så finns ett rikt utbud av kultur, upplevelser och handel, här hos oss men också hos våra goda grannar.

Fyra Mälarstäder erbjuder samhällsservice genom hela livet vilket skapar trygghet och stabilitet. En effektiv samverkan bidrar till en långsiktigt hållbar ekonomi och hög kvalitet.

Genom tillgång till ett livslångt lärande och en arbetsmarknad som sträcker sig utanför den egna staden, skapas möjligheter för en kontinuerlig utveckling där endast den egna ambitionen sätter gränserna.

MÅL

Fyra Mälarstäder erbjuder livskvalitet för sina invånare genom hela livet.

1 Vi ger alla våra invånare jämlika förutsättningar och ett stort utbud av möjligheter.

2 Vi utvecklar och stärker den befintliga tillgången till natur och kultur i människors vardag.

3 Vi arbetar för konkurrenskraftig samhällsservice som når våra invånare i livets alla skeden.

4 Vi erbjuder ett varierat kvalitativt bostadsutbud.

OM FYRA MÄLARSTÄDER

Samarbetet Fyra Mälarstäder startade år 2011 genom diskussioner mellan de fyra kommunalråden. Sedan dess har samarbetet formaliserats genom en gemensam avsiktsförklaring som sätter ramarna för samarbetet. Avsiktsförklaringen revideras löpande.

AVSIKTSFÖRKLARING

Vi tar hand om vår gemensamma resurs Mälaren.

Vi utvecklar en gemensam arbetsmarknad med god kompetensförsörjning och mångfald.

Vi satsar på ett hållbart transportsystem och en modern infrastruktur runt Mälaren.

Vi utvecklar en väl fungerande kollektivtrafik som gynnar arbetspendling.

Vi erbjuder attraktiva och trygga boendemiljöer, variationsrik rekreation och ett rikt kulturliv.

Vi går i täten för en hållbar tillväxt med ett starkt näringsliv, underlättar för företagsetableringar och investeringar.

Vi utvecklar besöksnäringen.

Vi verkar aktivt för att minska klimatpåverkan och för att effektivisera energianvändningen.

Vi stärker gemensamt förmågan till en god integration inom alla samhällssektorer.

Vi ska inom ramen för nya regionbildningar fortsätta att utveckla samverkan inom Fyra Mälarstäder i frågorna i avsiktsförklaringen.

FYRA MÄLARSTÄDER

OM UTVECKLINGSPLANEN

År 2017 fattades det beslut i respektive kommunstyrelse om att en gemensam utvecklingsplan skulle tas fram. Planen ska visa önskvärd utveckling inom Fyra Mälarstäder med sikte på år 2050. Den ska bidra till en hållbar utveckling för kommunerna och gynna samarbetet.

En seminarieserie och tematräffar anordnades under våren 2018, som vände sig till tjänstepersoner, politiker, myndigheter, regioner, utbildning och näringsliv. Syftet med aktiviteterna var att skapa en gemensam kunskapsbas, som underlag inför framtagandet av planen.

Arbetet har utförts i samarbete mellan tjänstepersoner från respektive kommun. Den gemensamma utvecklingsplanen beräknas antas vid årsskiftet 2019/2020.

Efter antagande kommer handlingsplaner med strategier och aktiviteter tas fram i samarbetets tematiska arbetsgrupper för att säkerställa att vi når önskade resultat. För att den gemensamma utvecklingsplanen ska hållas aktuell behöver mål och delmål följas upp och utvärderas under varje mandatperiod.

ANTECKNINGAR

FÖR MER INFORMATION

www.enkoping.se

www.eskilstuna.se

www.strangnas.se

www.vasteras.se

Sökord Fyra Mälarstäder